UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Arquitectura e enxeñaría en centros sociosanitarios		Código	750487015
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación, Ordenación e Avaliación de Servizos Sociosanitarios			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónConstrucións ArquitectónicasProxectos Arquitectónicos e UrbanismoRepresentación e Teoría ArquitectónicaTecnoloxía da Construción			
Coordinación	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel	Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es	
Profesorado	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel Franco Taboada, Jose Antonio (Catedrático) Sabin Diaz, Patricia Sánchez Iglesias, Santiago	Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es j.a.franco@udc.es patricia.sabin@udc.es santiago.sanchez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Para o coñecemento de calquera arquitectura é imprescindible atender ás orixes ás que referirse, ós seus antecedentes históricos que atopamos ó comezo dunha necesidade funcional que se debe solucionar nun determinado espazo, ó inicio de xeito eventual ou provisional e có tempo a materializar en formatos tipolóxicos que se estabilizan e evolucionan en función dos avances de actividade que lles deu orixe. Este é o caso da arquitectura sanitaria e asistencial, nacida de espazos residuais para acabar convetíndose nas arquitecturas mais tecnolóxicas O asignatura percorrerá a relación destas arquitecturas vinculadas á evolución cultural da humanidade e ás respostas constructivas e tipolóxicas de cada periodo, facendo fincapé no Movemento Moderno como momento de evolución mais efectivo, orixe da actual arquitectura médica. Paralelamente, as visións fruto das experiencias do profesorado permitirán transmitir diferentes posicionamentos e inquietudes profesionais ante o proxecto arquitectónico.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Demostrar a capacidade de concebir e deseñar con rigor un proceso de investigación no ámbito sociosanitario.
A6	Demostrar capacidade para interpretar e utilizar literatura científica, e informes sobre resultados de investigación.
A12	Ser capaz de identificar aspectos de influencia significativa na análise externa e interna de unha organización sociosanitaria.
A13	Ser capaz de extrapolar de un escenario sociosanitario unha realidade determinada e proxectar unha mellora concreta.
A14	Ser capaz para analizar e desplegar as liñas estratéxicas de un servizo sociosanitario.
A19	Adquirir os coñecementos necesarios para participar nos procesos de ordenación e avaliación dos servizos sociosanitarios.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa en unha equipa interdisciplinar.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B20	Sensibilidade hacia temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Iniciarse no coñecemento da evolución histórica das tipoloxías arquitectónicas sociosanitarias e a súa relación coa realidade social do momento no que se produciron.	AM13 AM14 AM19	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM8 BM12 BM20	CM3 CM4 CM6 CM7 CM8
Valorar e comprender a alta complexidade proxectual e construtiva das edificacións sociosanitarias en tódas as escalas do deseño	AM1 AM6 AM12 AM13	BM1 BM9 BM11 BM12	CM1 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Historia y tipologías de centros sociosanitarios. Casos.	
2. Estructura y función en centros centros sociosanitarios. Casos.	
3. Construcción y función en centros sociosanitarios. Casos.	
4. Infraestructura como sistema complejo. Casos	
5. Orientación y Soleamiento en centros sociosanitarios. Casos.	
6. La arquitectura del INSALUD. Casos	
7. Conclusiones. Análisis de arquitecturas sociosanitarias próximas.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A12 A19 B3 B20 C5 C7 C8	16	32	48
Discusión dirixida	A1 A6 A12 A13 A14 B1 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B12 C1 C4 C6	2	0	2
Estudo de casos	A1 A6 A12 A13 B2 B4 B5 B11 B12 B20 C3 C6	1	5	6

Traballos tutelados	A1 A6 A12 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B12 B20 C1 C3 C4	1	17	18
Actividades iniciais	B8 B20 C6 C7 C8	1	0	1
Atención personalizada		0		0
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Estudo de casos	Análise de casos paradigmáticos e singulares de cada tema
Traballos tutelados	Derivado dalgún dos temas e orientado cara á investigación personal do alumno, desenvolverase un ou varios traballos individuais ou en grupo
Actividades iniciais	Actividades precisas ó inicio do proceso global, e en cada bloque temático, coa finalidade de coñecer as competencias, intereses e motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela, preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Traballos tutelados	A1 A6 A12 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B12 B20 C1 C3 C4	Análise de casos de arquitecturas sanitarias próximas.	100

Observacións avaliación
Trabajo personal con exposición pública y documento entregado a través de moodle. Para a súa valoración será precisa unha asistencia regular ás sesións.

Fontes de información

Bibliografía básica	- LEISTIKOW, Dankwart (1967). Edificios hospitalarios en Europa durante diez siglos. Ed. Boehringer sohn- Ingelheim am Rheim - INSUA CABANAS, Mercedes (2000). Arquitectura hospitalaria. Arquitectura dos hospitais de pavillóns galegos. Tese doutora. Universidade da Coruña - FERNANDEZ MERIDA, María Dolores (2006). Aproximación a la historia de la arquitectura hospitalaria.. Cuadernos de Arte e Iconografía. T15. Madrid - CRIPPA; María Antonietta (1998). L´ospedale Maggiore di Milano, la storia e i restauri , pp.177-189. Butlletí de la Reial Academia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, XII - LOPEZ TERRADA, María Luz (). El Hospital como objeto histórico. Revista d´História Medieval, 7, pp. 192-204 - VAZQUEZ GALLEGO, Jesús (2001). Los hospitales del Camino francés en Galicia. Ed. Do Castro, Sada - LARRAURI REDONDO, Sergio; ; LOSANTOS BLANCO, Silvia (2010). Los hospitales del Camino francés en La Rioja. Instituto de Estudios Riojanos, Logroño - V.V.A.A (2004). O Hospital Real de Santiago de Compostela e a hospitalidade no Camiño de Peregrinación. Catálogo Exposición. Museo do Pobo Galego, Santiago - LE CLECH-CHARTON, Silvye (directora) (2010). Les établisements hospitaliers en France du Moyen Age au XIX siècle. Editions universitaires de Dijon - Gil, Luis (1969). Therapeia. La medicina popular en el mundo clásico. Ed. Guadarrama, Madrid - SORALUCE BLOND, José Ramón (1996). O antigo hospital de Esteiro Campus Universitario de Ferrol. Universidade da Coruña - GALDO FERNANDEZ, Fausto (coordinador) (2007). El sanatorio marítimo de Oza. Ed. Grupo 76, , A Coruña - V.V.A.A (1994). Salud Nacional. AV 49. Monografias de Arquitectura y Vivienda. Arquitectura Viva, Madrid - MARTINEZ GARCIA, Luis; LOPEZ GOMEZ, Pedro (directores) (1996). Sanatorio marítimo de Oza. Instrumentos descriptivos.. Xunta de Galicia, A Coruña, 1996. - V.V.A.A (2000). Hospitales. La Arquitectura del Insalud 1986-2000. Vol. 1 y 2. Insalud, Madrid - V.V.A.A (1990). Catalogo de Centros Sanitarios Construidos pola Xunta de Galicia. Consellería de Sanidade, Santiago - PIELTAIN ALVAREZ-ARENAS, Alberto (2003). Los hospitales de Franco. La versión autóctona de una arquitectura moderna. Tesis doctoral. UPM, Madrid - IGLESIAS PICAZO, Pedro (2011). La habitación del enferomo. Ciencia y arquitectura en los hospitales del Movimiento Moderno. Ed. Fundación Caja de Arquitectos
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías